

ที่ที่สุด
๑๑๐๔/๐๐๘

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๔๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๔๒๘๗ สด
วันที่ 10.0๑.๕๕ เวลา 15.24
สด 2/322
๑๐.๑๓.๕๕
16.๐๓.๕๕

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การประชุมร่วมระหว่างภาคเอกชนและรัฐมนตรีประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๕ ภายใต้
กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ตามที่ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) ในฐานะ
หัวหน้าคณะผู้แทนไทย และรัฐมนตรีประจำกรอบความร่วมมือประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและ
อุตสาหกรรม (Mekong Japan Economic and Industrial Cooperation: MJ-CI) พร้อมด้วยคณะผู้แทน
ไทยทั้งภาครัฐและเอกชนได้เข้าร่วมการประชุมหารือระหว่างภาคเอกชนและรัฐมนตรีประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-
ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๕ ในวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ โรงแรมพลาซ่า แอทธินี กรุงเทพมหานคร นั้น

สำนักงานฯ ใคร่ขอเสนอผลการประชุมดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดใน
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔
เรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๒. เรื่องเดิม

๒.๑ กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม (Mekong
Japan Economic and Industrial Cooperation: MJ-CI) เป็นกรอบความร่วมมือย่อยภายใต้ความร่วมมือ
ลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น (Mekong-Japan Cooperation) ประกอบด้วยสมาชิก ๖ ประเทศ คือ กัมพูชา ลาว พม่า
ไทย เวียดนามและญี่ปุ่น ซึ่งเกิดจากความริเริ่มของรัฐบาลญี่ปุ่น เพื่อส่งเสริมบทบาทของตนให้ชัดเจนยิ่งขึ้นใน
ฐานะหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา (Development Partner) ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง โดยมีการประชุมผู้นำครั้ง
แรกในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๒ และมีการรับรองปฏิญญาโตเกียวและแผนปฏิบัติการ ๖๓ ข้อ ซึ่งเป็น
เอกสารผลการประชุมที่กำหนดวิสัยทัศน์ในอนาคตของความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น

๒.๒ ที่ประชุมผู้นำลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๔ เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๕
ณ กรุงโตเกียว ให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น (Tokyo Strategy for
Mekong-Japan Cooperation) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์หลักฉบับใหม่ใช้แทนแผนปฏิบัติการ ๖๓ ข้อ ในฐานะ
แผนงานหลักของ Mekong-Japan Cooperation สำหรับช่วงการเตรียมพร้อมต่อการจัดตั้งประชาคม
เศรษฐกิจอาเซียนระหว่างปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ โดย Tokyo Strategy กำหนดเสาหลักความร่วมมือของ
Mekong-Japan Cooperation ขึ้นใหม่ ๓ เสา ได้แก่ เสาหลักที่ ๑ การเสริมสร้างความเชื่อมโยงในภูมิภาค
ลุ่มน้ำโขง เสาหลักที่ ๒ การพัฒนาไปพร้อมกัน และเสาหลักที่ ๓ การสร้างความมั่นคงในด้านความมั่นคงของ
มนุษย์และความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

๓.สาระสำคัญของการประชุม

นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะรัฐมนตรี
ประจำกรอบความร่วมมือประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของไทย ได้ปฏิบัติ
หน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมหารือระหว่างภาคเอกชนและรัฐมนตรีประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-

ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๕ ในวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ โรงแรมพลาซ่า แอทธินี กรุงเทพฯ โดยมี H.E. Mr. Sorasak Pan (สอระสั๊ก ปัน) Secretary of State กระทรวงพาณิชย์ ราชอาณาจักรกัมพูชา H.E. Mr. Siasavath Savengsuksa (เสียวสวาด สะแสวงศึกษา) ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า สปป.ลาว H.E. Mr. Thaung Lwin (ตอง ลวิน) ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงกระทรวงการขนส่งและจราจร สหภาพเมียนมาร์ H.E. Dang Huy Dong (ดัก ฮุย ดง) ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงวางแผนและการลงทุน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และ H.E. Mr. Hideichi Okada (ฮิเดอิชิ โอคาตะ) ผู้ช่วยรัฐมนตรีด้านการต่างประเทศ กระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรมของประเทศญี่ปุ่น เจ้าหน้าที่อาวุโสจาก ๖ ประเทศสมาชิก ภาคเอกชน และภาคีการพัฒนาเข้าร่วมการประชุม โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๓.๑ ผลการประชุมระหว่างภาคเอกชนและรัฐมนตรีประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๕ ภายใต้กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

๓.๑.๑ รับทราบผลการประชุมผู้นำลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๔ เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๕ ณ กรุงโตเกียว ซึ่งมีเรื่องที่สำคัญ ได้แก่ (๑) การที่ผู้นำให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น (Tokyo Strategy for Mekong-Japan Cooperation) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์หลักฉบับใหม่ใช้แทนแผนปฏิบัติการ ๖๓ ข้อ ในฐานะแผนงานหลักของ Mekong-Japan Cooperation สำหรับปัจจุบันจนถึงการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ และ (๒) องค์ประกอบของ Tokyo Strategy เป็นการกำหนดเสาหลักความร่วมมือของ Mekong-Japan Cooperation ขึ้นใหม่ ๓ เสา ได้แก่ เสาที่ ๑ การเสริมสร้างความเชื่อมโยงในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เสาที่ ๒ การพัฒนาไปพร้อมกันและเสาที่ ๓ การสร้างความมั่นคงในด้านความมั่นคงของมนุษย์และความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังได้รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานภายใต้ MJ-CI Action Plan ครอบคลุมประเด็นที่สำคัญ อาทิ (๑) การอำนวยความสะดวกการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เช่น การดำเนินงานด้านศุลกากร การใช้สิทธิประโยชน์ทางการค้าภายใต้เขตการค้าเสรี (FTA) และการดำเนินงานตามความตกลงการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Cross Border Transport Agreement: CBTA) (๒) การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การพัฒนาคุณภาพถนนตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East West Economic Corridor: EWEC) และแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมที่ยังไม่สมบูรณ์ (Missing Links) อาทิ การก่อสร้างสะพาน Neak Leoung ทางตอนใต้ของกัมพูชา และการพัฒนาเส้นทางเชื่อมต่อไปยังทวายเมียนมาร์ การพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงกับท่าเรือในอนุภูมิภาค และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานไฟฟ้า และ (๓) การสนับสนุนการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม เช่น การสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมที่สำคัญ รวมถึงภาคบริการ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาผลิตภาพ

๓.๑.๒ รับทราบผลการสำรวจความต้องการภาคธุรกิจและยุทธศาสตร์การพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ปี ๒๕๕๕ ซึ่งครอบคลุมประเด็นที่สำคัญ อาทิ (๑) ภาพรวมของการดำเนินธุรกิจและการผลิตในประเทศลุ่มน้ำโขงที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการลงทุนใหม่และการเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (๒) การอำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ที่จำเป็นต้องปรับปรุงประสิทธิภาพ แม้จะได้มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินธุรกิจอันเนื่องมาจากพิธีการศุลกากร (๓) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีคุณภาพดีขึ้น โดยภาคเอกชนขอให้มีการปรับปรุงเส้นทางตาม EWEC ในสปป.ลาว และสหภาพเมียนมาร์ ให้มีคุณภาพและความปลอดภัยมากขึ้น การเร่งพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษในสหภาพเมียนมาร์ให้เชื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้วในประเทศลุ่มน้ำโขง นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอใหม่ เช่น การพัฒนาถนนหมายเลข ๑๘

ในสปป.ลาวไปยังท่าเรือดานัง และการบำรุงรักษาและเชื่อมต่อเส้นทางรถไฟที่มีอยู่แล้วจากกรุงเทพ-พนมเปญ-โฮจิมินห์สำหรับการขนส่งสินค้าเทกอง เป็นต้น (๔) การสนับสนุนการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพควบคู่ไปกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ ได้แก่ อุตสาหกรรมชิ้นส่วนรถยนต์ในกัมพูชา เครื่องนุ่งห่มในสหภาพเมียนมาร์ และอุตสาหกรรมหนัก/อุตสาหกรรมสนับสนุนในเขตทวาย นอกจากนี้ ภาคบริการที่มีศักยภาพในการขยายตัวสูง อาทิ บริการด้านโลจิสติกส์ ค่าปลีก การเงิน และโทรคมนาคม ซึ่งการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพนี้ จำเป็นต้องเร่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาสภาพแวดล้อมควบคู่ไปด้วย

๓.๑.๓ **รับทราบข้อเสนอจากภาคเอกชนในประเทศลุ่มแม่น้ำโขงและญี่ปุ่น ซึ่งขอให้รัฐบาลของประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น เร่งสนับสนุนการค้าการลงทุนในอนุภูมิภาค** โดยข้อเสนอของภาคเอกชนสอดคล้องกับผลสำรวจของ JETRO ประกอบด้วย (๑) การเร่งพัฒนาเส้นทางคมนาคมที่ยังไม่สมบูรณ์ตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East West Economic Corridor: EWEC) และแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) การพัฒนาเส้นทางรถไฟ การพัฒนาท่าเรือขนส่งสินค้าระหว่างประเทศบนสองฝั่งมหาสมุทร คือ ฝั่งอันดามัน และทะเลจีนใต้ โดยให้ความสำคัญต่อท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวายและท่าเรืออื่นๆ ในเวียดนามและกัมพูชา (๒) การอำนวยความสะดวกการขนส่งข้ามพรมแดน โดยขอให้มีการเดินรถข้ามพรมแดนระหว่างกันได้สะดวก ทำการตรวจปล่อย ณ จุดเดียวเพื่อลดจำนวนและความซับซ้อนของเอกสารที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงกระบวนการข้ามพรมแดนและผ่านแดนให้มีประสิทธิภาพและขอให้ศุลกากรขยายเวลาปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง (๓) การช่วยเหลือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการเข้าถึงแหล่งเงิน โดยเห็นควรให้จัดตั้งกองทุนพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs Development Fund) และร่วมมือกับสถาบันทางการเงินของญี่ปุ่นโดยใช้แนวทางการปล่อยกู้ต่อ (Two-step Loan) (๔) การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและประสิทธิภาพการผลิตในภาคบริการและอุตสาหกรรมใหม่และ (๕) การสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาแรงงานในภาคการผลิตและบริการอย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุนในอนุภูมิภาคที่มีการปรับเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจที่มีความเชื่อมโยงกับภูมิภาคและโลกเพิ่มมากขึ้นในสิ่งแวดล้อมที่มีความทันสมัย โปร่งใสและเสรีมากขึ้น

๓.๑.๔ **แนวทางการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในระยะต่อไป** รัฐมนตรี MJ-CI และภาคเอกชนได้ร่วมกันพิจารณาเอกสาร Input to “Mekong-Japan Action Plan for Realization of the Tokyo Strategy ๒๐๑๒” ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ (๑) การอำนวยความสะดวกการค้าและพัฒนากระบวนโลจิสติกส์ เช่น การดำเนินงานด้านศุลกากร การใช้สิทธิประโยชน์ทางการค้าภายใต้เขตการค้าเสรี (FTA) และการดำเนินงานตามความตกลงการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การพัฒนาคุณภาพถนนตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East West Economic Corridor: EWEC) และแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) และ (๓) การสนับสนุนการพัฒนาของภาคอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้ จะได้นำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการฉบับใหม่ (New Action Plan) ทั้งนี้ ที่ประชุมได้มอบหมายให้คณะทำงานความร่วมมือประเทศลุ่มน้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม รับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการฉบับใหม่ สำหรับนำเสนอต่อที่ประชุมระดับรัฐมนตรี MJ-CI ที่จะจัดขึ้นในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๕ ณ ประเทศกัมพูชาและนำเสนอต่อที่ประชุมระดับผู้นำเพื่อให้ใช้เป็นแผนปฏิบัติการสำหรับการดำเนินงานในด้านความร่วมมือทางด้านการเศรษฐกิจต่อไป

๓.๒ ข้อเสนอของฝ่ายไทยในการประชุม

๓.๒.๑ ยืนยันบทบาทประเทศไทยร่วมกับญี่ปุ่นในการพัฒนาประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง โดยเน้นการดำเนินงานของไทยในการให้ความช่วยเหลือพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน และการดำเนินงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาอุทกภัยที่เกิดขึ้นในปีที่ผ่านมา โดยได้แจ้งที่ประชุมเกี่ยวกับการก่อสร้างเขื่อนและพังกันน้ำและการจัดตั้งกองทุนประกันภัยเพื่อช่วยเหลือภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม

๓.๒.๒ เน้นความสำคัญของการร่วมมือในระดับภูมิภาคเพื่อรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

๓.๒.๓ เน้นย้ำถึงการดำเนินงานของรัฐบาลในการผลักดันกระบวนการอนุวัตรกฎหมายระหว่างประเทศเพื่อสนับสนุนการอำนวยความสะดวกการขนส่งข้ามพรมแดน โดยแจ้งต่อที่ประชุมว่า ไทยได้ให้สัตยาบันภาคผนวกและพิธีสารแนบท้าย (annexes and protocols) ภายใต้ความตกลงการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Cross Border Transport Agreement: CBTA) เพิ่มเติมอีก ๓ ฉบับ ทำให้ไทยได้ให้สัตยาบันไปแล้วจำนวน ๑๔ ฉบับ และเหลืออีกเพียงจำนวน ๖ ฉบับ ที่ไทยจะต้องใช้ความพยายามอย่างต่อเนื่องในการผลักดันกระบวนการออกกฎหมายให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

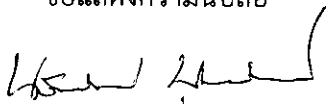
อย่างไรก็ดี ขณะที่การอนุวัตรกฎหมายยังไม่แล้วเสร็จ ประเทศไทยได้ดำเนินโครงการนำร่องการเดินรถระหว่างกันไทย-กัมพูชา ณ ด่านอรัญประเทศในเส้นทางที่เชื่อมโยงกรุงเทพฯ และอรัญประเทศ โดยรวมถึงเส้นทางที่เชื่อมโยงกับท่าเรือแหลมฉบังที่จะเริ่มเปิดการเดินรถในวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ รวมถึงการจัดทำบทเพิ่มเติมของบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการเริ่มใช้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงระหว่างไทย-ลาว-เวียดนามเพื่อขยายเส้นทางเดินรถให้ครอบคลุมเมืองหลวงของทั้ง ๓ ประเทศและท่าเรือแหลมฉบัง นอกจากนี้ ในด้านโครงสร้างพื้นฐานการพัฒนาเส้นทาง EWEK ผังตะวันตกเชื่อมโยงสหภาพพม่า วงเงินประมาณ ๑,๑๖๖ ล้านบาท เป็นเงินให้เปล่าประกอบด้วย ๓ โครงการย่อย ได้แก่ โครงการพัฒนาถนนเมียวดี-กอกะเรก ซึ่งเป็นการก่อสร้างเส้นทางใหม่ (เชิงเขาตะนาวศรี-กอกะเรก) ๒๘.๖๐ กิโลเมตร และซ่อมแซมเส้นทางเดิม (เมียวดี-เชิงเขาตะนาวศรี) ๑๘ กิโลเมตร และโครงการซ่อมแซมสะพานมิตรภาพไทย-พม่า แห่งที่ ๑ ข้ามแม่น้ำเมย นั้น ขณะนี้ได้ว่าจ้างผู้ดำเนินโครงการเรียบร้อยแล้ว

๔. ข้อเสนอของหน่วยราชการ

รับทราบผลการประชุมร่วมระหว่างภาคเอกชนและรัฐมนตรีประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๕ ภายใต้กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะได้ประสานส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๓๖๐๘ ๓๖๑๕.

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๑๘๒๑

E-mail: chuwit@nesdb.go.th